

Open Government med store huller

Mads Kæmsgaard Eberholst

Hvor åben er vores administration og regeringsførelse egentligt i Danmark? "Meget åben", tænker du sikkert. Men er den så det? Ved du for eksempel præcist, hvad din kommune har registreret om dig? Eller ved du, hvordan du får adgang til den information, de har? Kan du overhovedet få det? Og hvis du kan (eller ikke kan), kan du så bestemme, hvem der ellers kan? Danmark er med i en international organisation, Open Government Partnership, der arbejder for, at du kan få svar på netop spørgsmål som disse. Derfor har Digitaliseringsstyrelsen lavet en handlingsplan fra 2012, som på 33 punkter skulle hjælpe Danmark med at blive et mere åbent samfund med en mere åben regering. Men lykkes det så? Svaret er ikke enkelt.

Men først lige lidt om Open Government Partnership. Kort fortalt er Open Government Partnership er et internationalt initiativ, hvor en lang række lande, heriblandt Danmark, har forpligtet sig til at åbne op for regeringsførelsen ved at indføre større transparens, bekæmpe korrupsion og arbejde for bedre ansvarsplacering i administrationen. En handlingsplan fra 2012 skulle sikre dette. Og for yderligere at sikre, at regeringen ikke løber om hjørner med befolkningen, skal denne handlingsplan evalueres uafhængigt. Den uafhængige evaluering ligger til grund for dette debatindlæg. Hvis du ikke har hørt om Open Government Partnership før, så er du ikke alene. De danske medier har fuldstændig overset dette projekt, selvom dets kerneværdier; "åbenhed" og "transparens" i den grad klinger godt med de traditionelle journalistiske toner.

Men hvorfor overhovedet melde Danmark ind i et initiativ, som Open Government Partnership? Danmark figurerer i forvejen højt på internationale lister over åbenhed, og iboende i dansk mentalitet er, at vi er ret så åbne i forvaltningen. Netop derfor ville det internationalt være et underligt signal at sende, hvis vi *ikke* havde meldt os ind. Så det gjorde vi. Men da vi meldte os ind forpligtede vi os ikke nødvendigvis til at åbne for ret meget. Den danske regering gjorde nærmere det, at den tog en masse allerede eksisterende initiativer og puljede i en handlingsplan. I selve evalueringen af rapporten kan man således konkludere, at blot 8 ud af 33 punkter i handlingsplanen er klar forbindelse til Open Government-projektet. Resten af punkterne falder uden for eller har kun marginal forbindelse. Men er det et problem?

Ja, det er et problem, da store dele af handlingsplanen bruges på elementer fra den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi, hvor man forveksler eGovernment med åbenhed. Bevares; eGovernment kan da snildt være med til at skabe åbenhed. Men digitaliseringsstrategien er ikke en øvelse i at skabe åbenhed. Det er en øvelse i at skabe en moderne og mindre omkostningstung administration ved at digitalisere flere ydelser. I takt med denne digitalisering kunne man have brugt den danske handlingsplan til at sikre, at der blev skabt åbenhed og transparens samtidigt med indførelsen af eGovernment. Dette er desværre en chance, man har forpasset i hvert fald i første niveau af digitaliseringen af samfundet. Det er dermed også sagt, at det er en udfordring regeringen kunne tage op, når resten af digitaliseringsstrategien skal implementeres. Et glimrende eksempel, hvor der ses elementer af det helt rigtige stof angående åbenhed og

digitalt indhold er i initiativet Offentlige Data I Spil. Det er dette initiativ, der har sikret os, at en lang række datasæt der før kostede mange penge, nu er gratis tilgængelig. Dette gælder fx geografiske grunddata og cvr-oplysninger. Prisen er nul kroner - både for borgere, virksomheder og myndigheder. Med andre ord; den viden regeringen før eksklusivt besad (men solgte) er nu lagt åbent til skue. Det kunne man ønske sig meget mere af. Der er mange gode tanker og projekter i handlingsplanen – der er bare for mange elementer, der falder udenfor de intentioner, der ligger i den åbne regeringsførelse.

Det er ærgerligt, for tanken bag Open Government slutter jo slet ikke ved digitalisering. Open Government handler om at give magten til folket – ægte demokrati, ville nogen sige. Hvor den danske handlingsplan fokuserer på adskillige digitale elementer, så er det i virkeligheden også oplagt at diskutere andre ting; stramning af offentlighedslov, whistleblower-ordninger, åbenhed i alle forvaltninger, borgernes adgang til data om sig selv, politiets modstand mod numre på uniformer og nepotisme i virksomhedernes bestyrelser er blot nogle af de punkter, som de mere end 80 konsulterede personer og organisationer i den uafhængige rapport savnede. Og med rette. For selvom Open Government-tankegangen er et internationalt signal, så er det ikke noget værd uden en stærk centraladministration, der tager ejerskab og ansvar for projektet over en bred kam. Som det er nu, så er Open Government forankret i Digitaliseringsstyrelsen – derfor er så mange af punkter i planen også taget for det arbejde, der foregår der. Men ingen andre ministerier arbejder konsekvent med Open Government. Før det sker, vil vi ikke rigtigt have en åben regering i Danmark. Vi vil have en hullet regering i bedste fald. Og du vil ikke kunne få svar på de spørgsmål, som vi stillede i starten – som jo faktisk er ret så reelle og nødvendige spørgsmål.

Links og materiale:

Den danske uafhængige evaluering af 2012-planen:

<http://www.opengovpartnership.org/country/denmark/progress-report/report>

Den danske handlingsplan 2012:

http://www.digst.dk/~media/Files/Styring/Danmark_OGP-handlingsplan_2012.pdf

Open Government Partnership:

<http://www.opengovpartnership.org/>